

Subdiviziunea Teritorială Cahul/Taraclia/Cantemir al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor

Stimați cetățeni și administratorii fermelor de animale,

Vă aducem la cunoștință că în perioada estivală există riscuri de infecție cu **Febra Q**, boala ce să transmite de la animale la om.

Febra Q (Query fever) este cauzată de un agent patogen ce poate fi întâlnit la animalele domestice și sălbatice din întreagă lume. Este o boală zoonotică - fiind vorba de o afecțiune ce vizează animalele și poate afecta omul, mai ales pe cei care desfășoară activități ce implică contactul cu animalele și/sau produsele acestora.

La animale boala evoluează sub forma ascunsă, fără manifestări vizibile, dar cu gradul mare de transmitere, putând induce avortul în cazul infecției la bovine, ovine și caprine. Agentul etiologic ce cauzează infecția cu Febra Q este o bacterie – *Coxiella burnetti*, sporii căreia pot supraviețui în mediul ambiant un timp îndelungat, chiar luni de zile.

La om infecția cu Febra Q apare **ca urmare a inhalării sau ingerării** de spori rezistenți proveniți din particulele de praf contaminat cu excrețiile de la animalele bolnave sau purtătoare de boală (bălegar, urina, păr, lână/blana, avortoni) sau **ca urmare a consumului de lapte crud (nepasteurezat) sau alte alimente/apa contaminate.**

Insectele hematofage (căpușele) pot fi implicate în transmiterea bolii.

Majoritatea persoanelor care sunt infectate nu prezintă simptome sau prezintă semne foarte ușoare ale bolii. Simptomele apar la 2-3 săptămâni de la expunere și constau în semne asemănătoare gripei, cu febră prelungită, oboseală, dureri de cap, dureri musculare și ocazional pot apărea complicații sub forma de pneumonie sau alte complicații cardiace, hepatice, etc..

Evitarea infecției cu Febra Q în exploatații non-profesionale și comerciale:

Activitățile desfășurate în adăposturile pentru animale implică în mod inevitabil, un strâns contact cu animalele și materialele contaminate, motiv pentru care se impune respectarea riguroasă a regulilor de igienă personală în vederea evitării riscului de îmbolnăvire:

- Spălați-vă riguros pe mâini de mai multe ori pe zi și întotdeauna înainte de a mânca, fuma și după terminarea programului zilnic de lucru;
- Spălați-vă imediat rănilor pielii cu săpun și apă curgătoare și acoperiți-le cu un pansament impermeabil;
- Manipulați produsele de origine animală posibil infectate precum și avortonii sau materialele venite în contact cu acestea utilizând întotdeauna mănuși impermeabile;
- Utilizați echipament personal de protecție suplimentar (inclusiv măști și ochelari de protecție) pentru activități ce prezintă risc crescut, cum ar fi în cazul focarelor confirmate de Febra Q;
- Depozitați îmbrăcămintea de protecție separat de îmbrăcămintea de lucru și nu purtați îmbrăcămintea de lucru contaminată în teritoriul domiciliului sau fermei;
- Nu consumați lapte nefiert și nu mâncați sau fumați în zonele cu animale;

- Dacă expunerea la insecte hematofage (căpușe) este inevitabilă, utilizați îmbrăcăminte de protecție adecvată;
- Femeile însărcinate trebuie să evite contactul apropiat cu bovinele, caprinele sau pisicile aflate în stare de parturiție (fătare) sau în perioada post-partum, sau cu oile și mieii mai ales în primăvară.

Bunele practici sanitare pot contribui la reducerea riscurilor pentru sănătate animală și umană:

- Investigarea tuturor avorturilor și a feteșilor morți la naștere și consultarea medicului veterinar de câte ori apar astfel de cazuri;
- Izolarea corespunzătoare a feteșilor avortați până în momentul în care sunt colectați în vederea înhumării/ecarisării. Limitați pe cât posibil accesul oamenilor și animalelor la produsele avortate;
- Eliminați rapid și incinerați toți avortonii, proveniți de la ovine și bovine, iar pentru gunoiul de grajd contaminat să se utilizeze metoda de neutralizare cu Clorură de var și înhumare prin îngropare și anunțați imediat Subdiviziunea Teritorială al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;
- Curățați și dezinfectați periodic grajdurile și clădirile similare pentru a preveni acumularea de materiale potențial contaminate. Înainte de utilizarea unui furtun de înaltă presiune, după ce gunoiul a fost înlăturat, prima dată se vor umezi pardoselile folosind presiunea scăzută pentru a reduce producerea de aerosoli. Deși febra Q nu este sensibilă la dezinfectanții obișnuiți, aceștia sunt utili în controlul altor boli importante;
- Evitați curățarea clădirilor și măturarea gunoiului de grajd în zilele cu vânt puternic și evitați scurgerile apei contaminate, în special pe căile publice de acces;
- Nu ardeți gunoiul de grajd sau materiale rezultate în urma avorturilor la foc deschis, deoarece acesta poate crește riscul de răspândire în aerosoli, în special pe vreme cu vânt puternic. Indicat este ca gunoiul de grajd să fie compostat la distanță considerabilă de animale pe o perioadă de mai multe săptămâni, urmată de rotirea suprafeței expuse spre interior fapt ce îi permite să se încălzească în profunzime;
- După stivuire și compostare pentru cât mai mult timp posibil, răspândiți gunoiul de grajd pe terenuri arabile la distanțe foarte mari de oameni sau animale. Gunoiul de grajd posibil infectat nu se va vinde direct către public și nu va fi utilizat pentru lotizări sau grădinărit;
- Este necesar ca în gospodărie proprie și în fermă să existe un bun control asupra paraziților animalelor și adăposturilor, iar câini și pisici trebuie să fie ținute cât mai departe de materialul avortat și de produsele rezultate în urma parturiției sau alte subproduse posibil infectate.

**Șef Subdiviziune Teritorială
Cahul/Taraclia/Cantemir al Agenției
Naționale pentru Siguranța Alimentelor**

TOPALĂ Mihail